

003/72

FEDERÁLNE MINISTERSTVO VNÚTRA
Odbor vyšetrovania ŠtB
BRATISLAVA

Č.j.: VŠ - 003/1972

PRÍSNE TAJNÉ

Výk. č. 2
Počet liniek: 11

VÝHODNOTENIE

plánu práce a hlavných úloh Odboru vyšetrovania ŠtB za

rok 1971.

Náčelník odboru vyšetrovania ŠtB :

mjr } I V A N J p z e f

Vyhodovéno v 2 výd.

Výd. 1 pre archivel ST-328 SSR

Výd. 2 je ulož vo 328

Vyhodov: A. HAN, Pačíkova 1

Nájem: Československá

Úč. 111 Peter

Vyhod. měl a uch. Lahota

N 78

Obdobie v ktorom hednotíme výsledky činnosti Odboru vyšetrovania ŠtB FMV a DVS je o to významnejšie, že sa prevádzka v dobe dovršenia konsolidáčného pomeru v našom štáte, v dobe definitívneho upevnenia štátnej a politickej moci robotnickej triedy, čo ho výsledkom je i úspešné prevedenie voleb do zastupiteľských organov všetkých stupňov.

Tento stupeň konsolidácie umožní našej spoločnosti cieľavedome prekonávať následky z minulých rokov a víťazne dovršíť ideologický boj proti pôsobeniu pravicovoportunistických a socializmu nepriateľských síl. V plnom rozsahu sa začínajú uplatňovať trestno-právne normy a plánovitý rozvoj politickej a sociálnej istoty a perspektivy. Nastolený politický kurz XIV.zjazdom KSČ je reálny, správny a úspešne sa realizuje vo všetkých oblastiach našho spoločenského života. Uplynulé obdobie možno teda jednoznačne charakterizovať ako obdobie víťazstva marxisticko-leninských síl v našej strane nad pravicovým oportuizmom.

Pri tomto však treba vidieť, že tento vývoj nie je ešte ukončený, že pravicové, antisocialistické sily v našej socialistickej republike a že za pomocí vonkajšieho nepriateľa sa budú snažiť narušovať vytyčené ciele a zámery politicko-ekonomickej konsolidácie našho spoločenského poriadku. Tieto snahy dokumentuje aj prevedený rozber záujmov a činnosti nepriateľských rozviedok, rôznych emigrantských centier a tiež činnosť politicky porazených pravicovoportunistických síl. Získané poznatky MV ukazujú záujem kapitalistických rozviedok a nepriateľských emigrantských centier do ČSSR pričom sa zaujímajú takmer o všetký oblasť našho spoločenského života.

Z danej situácie pristupujeme k prehodnocovaniu plánu práce a hlavných úloh Odboru vyšetrovania ŠtB na rok 1971 a jeho dodatku, ktorý bol spracovaný na základe prijatých záverov XIV.zjazdu KSČ. Jeho plnenie bolo prevádzané za plného respektovania a dodržiavania socialistickej zákonnosti. Pokial

sa nejaké nedostatky v tejto oblasti vyskytli boli to nedostatky čiste formálneho charakteru.

Plán práce Odboru vyšetrovania obsahuje v podstate 5 časti a bol zameraný na úsek :

- riadenia, organizácie a koordinácie,
- metodicko - kontrolný a štatisticko-evidenčný,
- samotné vyšetrovanie
- personálny a kádrový
- materiálno-technického zabezpečenia a administratívny.

I.

Na tomto úseku bolo dosiahnuté toho, že náš odbor ako celok v podstate zvládol úlohy, ktoré mal uložené i napriek trvajúcim personálnym ťažkostiam. Zlepšeniu došlo dobrou organizáciou práce, zvýšenou iniciatívou niektorých pracovníkov, záväzkovým hnutím, bola dosiahnutá vyššia výslednosť práce ako tomu bolo napr. v roku 1970.

Prednostne sa riešili prípady postúpené operatívou ŠtB a bolo preštudovaných 35 operatívnych zväzkov a 13 prípadov bez zväzkov postúpených na realizáciu. Išlo o prípady s nasledujúcou trestnou činnosťou :

pre § 93 tr. zákona	1 prípad
§ 98	3
§ 100	2
§ 102	2
§ 103	14
§ 104	12
§ 103 a 198	4
§ 7/1-109/1	3
§ 110	1
§ 112	1

§ 185

2 prípady

§ 261

3

Z predložených prípadov bolo 9 vrátených z dôvodov, že trestná činnosť nebola dostatočne preukázaná, chýbala stránka verejnosti, išlo o premlčanie trestného činu, alebo bola daná vecná príslušnosť VB.

Z realizovaných prípadov bolo celkovo obvinenie vzniesene proti 42 osobám, pričom u niektorých došlo k zmene kvalifikácie trestného činu proti rozpracovávaniu.

Okrem operatívnych prípadov boli vyšetrované tie veci, ktoré prišli z KO PV od PS, VB a z Krajskej prokuratúry.

Doteraz neboli doriešené operatívne prípady v ktorých páchatelia páchali trestnú činnosť v rokoch 1968 - 1969. Zo strany vyšetrovania boli dané podnety stiahnuť tieto prípady späť na operatívne súčasti s čím ovšem nebolo súhlasené a preto po ich prehodnotení budú doriešené VO ŠTB v prvom polroku 1972.

Štorej neboli doriešené prípady "EVA", "BURIČ", "ŘIDIČ", "PARK", "EKONOM" a jeden prípad proti Jánovi MASARYKOVÍ bez osobného zväzku. Tieto prípady budú riešené v mesiaci januári 1972.

Kladne možno hodnotiť spoluprácu s vedením operatívnych súčasti pričom náčelník S ŠTB je o stave na úseku štátobezpečnostného vyšetrovania pravidelne informovaný a to jednak prekladaním denných zvodiek o začiatí a ukončených veciach, predkladaním podkladov pre spracovávanie mesačnej správy o štátobezpečnostnej situácii v Zs. kraji, predkladaním iných písomných správ a jednak osobnými informáciami na jednaniach štábu náčelníka S ŠTB.

Podebne kladne možno hodnotiť i spoluprácu s PS a OPK. Nie vždy však boli úkony prevedené v zmysle trestného poriadku. Tak napr. zadržanie Miloslava MÜLLERA dňa 5.11.1971

a začatie trestného stíhania bolo prevedené neopodstatnené a Krajskou prokuratúrou napadnuté uznesenie bolo v zmysle § 149/1 písma/a/tr.por. zrušené a súčasne bol menovaný prepusťtený zo zadržania. Podobne došlo k zastaveniu trestného stíhania proti Jozefovi KMEŤOVÍ, ktorý bol zadržaný dňa 13.10.1971 a bolo začaté proti nemu trestné stíhanie.

V oboch prípadoch zadržanie previedli útvary pohraničnej stráže pre podezrenie z trestného činu pokusu opustenia republiky podľa § 8/1 - 109/1 tr.zákona. Taktoý prípad sa vyskytol i zo strany OPK. Pre zamedzenie tohto stavu bol jednak náčelník Správy ŠtB a tiež veliteľ PS písomne upozornený.

Na úseku utajovaných skutočností bola prevedená rada opatrení, čo do preškolenia rozkazov z tejto problematiky, kontroly a opatrenia vyplývajúce z rozkazu MŠV ŠtB. Doteraz nebola ešte úplne dobudovaná resp. zabezpečená úprava spisov s plánmi bojovej prípravy, čo bolo zapríčinené tým, že tieto plány boli spracované až v poslednej dobe. Doriešenie tohto bude úplne zabezpečené v príbehu prvého štvrtroku 1972.

II.

V príbehu roka 1971 bola venovaná zvýšená pozornosť DVS. Tato sa prejavovala usmerňovaním ich činnosti zvlášť, aby bola venovaná zvýšená pozornosť majetkovým veciam, a vplyvom na dosahovanie vyšej pracovnej výslednosti, za plného dodržiavania zásad socialistickej zákonnosti. Celkovú činnosť DVS možno hodnotiť kladne i napriek tomu, že v roku 1971 boli pre-vadzané určité kadrove opatrenia s pracovníkmi, ktorí pre svoje nemarxistické postoje v roku 1968 boli vylúčení z KSC. Takto zo služieb ZNB bol prepusťtený HORÁK, MUJČÍK, RAJNOHA, Svie-CHOTA, KOKA, a v súčasnej dobe je v riešení ŠEVČÍK.

Činnosť DVS bola pravidelne vyhodnocovaná a v mesiaci novembri 1971 riešená i na štábe náčelníka KS - ZNB zo zamera- ním spracovať prípady opustenia republiky z rokoch 1968 - 69 aspoň do konca roku 1972. Za týmto účelom boli prijaté príslušné závery ako doplnenie súčasného plánovaného stavu vyšetrova- teľov DVS a poskytnúť náhradu za s. RUSNÁKOVÚ. Ďalej bola daná požiadavka zvýšiť systemizované stavy aspoň o 5 vyšetrovateľov DVS, ktoré riešenie je však závislé na MV ČSSR.

Ako vyplýva z rozboru činnosti DVS za rok 1971 najvyššie pracovné výsledky dosiahli ss. TÍNEK, KOJIAN, MASÁR a RIČÁNY, ktorí v priemere mesačne spracovali viac ako 18 osôb. Na dru- hej strane slabšiu výslednosť majú ss. BARTOVIC, BARDON a PINČEK, ktorým mesačný priemer vychádza len okolo 13 osôb, tak- že výkyvy sú značné. Je pravdou, že niektorí z týchto pracovníkov mali stúpené podmienky, napr. pracovali na prípadoch z okre- sov ovšem pri lepšej organizácii práce a už i s prihliadnu- tím na ich dlhodobú činnosť v práci v bezpečnosti mohli toho urobiť viac.

*
Na úseku štatistiky a hľasnej služby pokiaľ ide o stať upravenú Hlavnou správou vyšetrovania ŠtB FMV nie sú zaznamena- né žiadne nedostatky. Podobne je to i s predkladaním 14 - den- ného hľásenia.

Doteraz sa nepodarilo úplne odstrániť nedostatky vo vypl-ňovaní štat.kariet, dodržiavania smerníc o ukladani opisov vyšetrovacích epísov k archivovaniu a pod. Pre odstránenie týchto nedostatkov bude prevedené v prvom štvrtroku 1972 preš- kolenie príslušných smerníc so všetkými pracovníkmi vyšetrova- cieho odboru.

III.

Na tomto úseku vytýčené úlohy boli v podstate splnené. Zvýšená pozornosť bola venovaná výslednej kontrole vyšetrova-

ných prípadov. Niekoľko z týchto bolo pozastavených a boli dané pripomienky na doplnenie vyšetrovania, čím sa zameldzilo že sa nevrátili na došetrenie od prokuratúr, alebo súdov. Celkovú výslednosť práce možno hodnotiť kladne, pretože boli dosiahnuté vyššie pracovné výsledky ako v roku 1970. Nemožno sa však uspokojiť s pracou tých vyšetrovateľov u ktorých je zaznamenaná nižšia výslednosť. Celková činnosť odboru vyšetrovania je rozvedená v rozbore za rok 1971. Z toho vyplýva, že v roku 1972 bude potrebné zvýšiť iniciatívnu, pracovnú disciplínu a lepšiu organizáciu práce. Zvlášť treba vynaložiť väčšej aktivity na prípadoch postupených operatívou i za cenu určitého zaťaženia mimo pracovnú dobu. Podľa toho budú poskytované v priebehu roku 1972 i finančné zvýhodnenia či už vo forme peňažnej odmeny, alebo zvýšenia funkčného platu. V tomto sa bude plne rešpektovať rozkaz MV ČSSR č. 5L/71, ktorý umožňuje udeliť odmenu za dosiahnutie mimoriadnych pracovných úspechov, za sústavnú iniciatívnu a za plnú služobnú a politickú angažovanosť.

K spolupráci s operatívnou treba ešte poznamenať, že v každom prípade neboli dodržané smernice o vzájomnej spolupráci a súčinnosti vyšetrovateľov s orgánmi operatívy. Nedodržiavali sa predovšetkým v časnom preštudovaní a rozhodnutí predložených operatívnych zväzkov. Pre rok 1972 bude nutné urobiť príslušné opatrenia vo smere, aby operatívne prípady boli riešené v lehote ako to majú na mysli predmetné smernice. O toto musí predovšetkým dbať i sam vyšetrovateľ, ktorý má prípad pridelený.

Do plánu práce odboru vyšetrovania budú pre prvý polrok 1972 zapracované všetky operatívne prípady, ktoré sa predpokladajú realizovať.

Pokiaľ ide o pomoc poskytnutú operatíve už v štádiu rozpracovávania prípadu táto sa prejavila v prípade "ETER" kde s. BLÁHA pracoval dlhšiu dobu jednak na preštudovaní materiálov a tiež pri vypracovávaní plánu dokumentácie. Plán bol skutočne vypracovaný zodpovedne a dôsledne.

Podobne pomoc s. MARTÁKA v prípade " BRIX " bola užitočná a jeho pričinením boli výsluchmi dosiahnuté dôležité štátobezpečnostné poznatky v súvislosti špionáže prevádzanej voči ČSSR rakúskou spravodajskou službou ABWER.

Podobne možno kladne hodnotiť spoluprácu i v riešení prípadov spáchaných trestnej činnosti v súvislosti s volbami do zastupiteľských organov ČSSR, kedy bolo začaté trestné stíhanie vo dvoch trestných veciach pre trestný čin poburovania republiky podľa § 100 tr.zákona, kde bol vypracovaný spoločný vyšetrovace-operativný plán. Na odhalenie týchto páchateľov musí sa vyvinúť väčšie úsilie jak zo strany vyšetrovateľa, tak i zo strany operatívnej. Veď 17 trestných vecí neznámeho páchateľa ukončené prerušením trestného stíhania nesvedčia ani o dobrej práci vyšetrovateľa a predovšetkým operativného pracovníka.

V prípade, že je to potrebné závažnejšie štátobezpečnostné prípady pred začatím trestného stíhania sú konzultované s dozorovým prokurátorom. Podobne prípady takéhoto charakteru sú riešené i s náčelníkom SV ŠtB pre SSR, kde okrem ústnej konzultacie sú zasielané i písomné informácie tak, ako to vyplýva z požiadavok o hľasnej službe.

Možno konštatovať, že výsledky, ktoré boli dosiahnuté za rok 1971 odborom vyšetrovania ŠtB boli za plného dodržiavania zásad socialistickej zákonnosti. Až na jednu sťažnosť proti vyšetrovateľovi i to neopodstatnenú neboli proti práci vyšetrovateľov resp. odboru vyšetrovania ŠtB vznesené žiadne námitky.

Na zamedzenie páchania predovšetkým trestných činov opustenia republiky resp. porušovania predpisov o obchu tovaru v styku s cudzinou bol za spoluúčasti vedenia odboru vyšetrovania spracovaný a dva krát vysielaný televízny film " Ilúzia a skutočnosť " z oblasti života emigrantov v západných štátov. Po jeho vysielaní určitú dobu nápad trestných činov pokusov opustenia republiky sa podstatne znížilo.

Ďalej pričinením vedenia odboru boli vydané 4 články v denníku PRÁCA, jeden článok v PRAVDE a jeden v RUDOM PRÁVE s tématikou ťažkého života emigrantov na Západe.

Dňa 22.10.1971 v denníku PRAVDA, na základe údajov spracovaných s. NEZVALOM bol zverejný článok s názvom " PAŠE-RÁCKA HISTORKA " z prípadu KERNA v súvislosti pašovania tovaru.

Úradná správa o vykázaní menovaného z územia ČSSR a o zákaze pobytu na dobu 3 rokov bola zverejnená i v ďalších denníkov.

Zo života 8.ZO KSS bol zverejný článok v časopise " BEZPEČNOSŤ ", ktorý článok poskytol s. LIPIÁK.

IV.

Všetky kádrové záležitosti boli riešené v úzkej spolupráci s výborom ZO a túto spoluprácu možno hodnotiť kladne.
Je dbané o politický a odborný rast pracovníkov VO. Sú zaradení v jednotlivých formach straničkeho vzdelávania a odborný rast je zabezpečený v rámci odboru odborno-zdokonalovacím školením, ktoré sa pravidelne prevádzalo. Tiež k tomu prispele i týždenne sústredenie vyšetrovateľov organizované HSV-ŠTB. Tohoto školenia sa zúčastnili všetci vyšetrovatelia. V právnickom kurze sú zaradení ss. BELAN, GALOVIČ a BOĽANSKÝ.

V priebehu roka 1971 bola urobená celá rada riešenia kádrových otázok. Boli upravené hodnosti a zvýšené funkčné platy viacerým súdruhom a súdružkám. Zvýšenie funkčných platov mali ss. FRLAJS, GALOVIČ, DAUBNER, BARTOVIC, MASÁR, BUČEK, SUROVÁ, SURKOŠOVÁ, REICHBAUEROVÁ a CANDRÁKOVÁ.

Do vyššej hodnosti boli povýsení ss. PAČIKOVSKÝ, BLÁHA, NEZVAL, BARIOVIC, PRIBIŠ, DAŠKO, BARDOŇ, FRLAJS, TÍNEK, SATURY a s. SUROVÁ.

Vyznamenanie dostali : " ZA SLUŽBU VLASTI " resp. za " ZÁSLUHY O OBRAÑU VLASTI " ss. PAČIKOVSKÝ, BOJĀNSKÝ, GALOVIČ a PINČEK. " RAD ČERVENEJ HVIEZDY " dostal s. IVAN. Odznak príslušníka ZNB dostal ss. MARTÁK a VÍťAZKA.

Na odbore vyšetrovania ŠtB bola v roku 1971 udelených odmienn 16 pracovníkom a na DVS 21 pracovníkom, z čoho niektorí dostali odmenu za dosahovanie dobrých pracovných výsledkov a sústavnú iniciatívnu prácu i dvakrát. Pokial ide o odmeny udelené na odbore vyšetrovania až na s. BOJĀNSKÉHO obdržal každý pracovník. S. BOJĀNSKÉMU odmena nebola udelená z dôvodov nenaštúpenia do pohotovosti ako i preto, že spracovavanie prípadov nerobí kvalitne, hoci ináč dosiahol dobrú výslednosť práce. Suma 32.800.-Kčs určená na odmeny sa vyčerpala.

Starostlivosť po stránke zdravotného zabezpečenia možno hodnotiť kladne, pretože okrem lekárskych prehliadok viacerí pracovníci sa zúčastnili jednak rehabilitačného a lázenského liečenia a tiež boli na dodatkových dovolenkách. Z VO dodatkové dovolenky v plnom počte 7 dní čerpali ss. BLÁHA, BENC a MARTÁK. Všetci ostatní sa pre rok 1971 dodatkových dovoleniek dobrovoľne vzdali. Z DVS dodatkové dovolenky čerpali ss. PRIBIŠ a BARDOŇ ostatní sa bud vzdali resp. v roku 1971 dodatkovú dovolenkou nenaštúpli.

Za účelom plnenia kvalifikačných požiadavok, alebo zdokonalovania vedomostí bol vypracovaný plán výchovy na roky 1972 - 1974. V roku 1972 sa počítala navštievať právnický kurz súdruhom ČERNÁKOM, BLÁHOM a LIPTÁKOM, pričom s. LIPTÁK by mal tento kurz absolvovať pri PF ÚK Praha, aby mohol pokračovať v ďalšom štúdiu.

Okrem toho v roku 1972 do 5 - mesačného zdokonalovacieho kurzu by mal nastúpiť s. FRLAJS a do 6 - týždňového s. MARTÁK. V roku 1973 do 5 -mesačného kurzu by mal nastúpiť s. DAUBNER.

Žvýšená pozornosť bola venovaná discipline a morálke príslušníkov OV. Táto bola pravidelne prehodnocovaná a priebehu roku 1971 nebolo zaznamenané také porušenie, že by sa museli vyvodzovať disciplinárne riešenia. Týmto otázkam bude treba i v roku 1972 venovať zvýšenu starostlivosť, predovšetkým k vyvinutiu väčšej aktivity, iniciatívy a angažovanosti pracovnej i stranicej činnosti u niektorých súdruhov.

V oblasti personálnej a kádrovej práci nebolo splnené z plánu práce doplnenie stavu vyšetrovacieho odboru o 4 vyšetrovateľov. Nestalo sa tak pre neochotu riešenia tohto problému zo strany príslušných funkcionárov zo zložky VB. Hoci zo strany vedenia odboru, Správy ŠtB pre SSR a zo strany námestka MV SSR boli robené opatrenia na preradenie 4 pracovníkov z VB na tunajší vyšetrovaci odbor. Ku dňu 1.1.1972 nastúpil do funkcie vyšetrovateľa ŠtB s. KRANER.

Tiež v roku 1971 sa nepodarilo plne zabezpečovať účasť na telesnej príprave a to predovšetkým preto, že bola značná zaťaženosť vyšetrovateľov plnením služobných úloh.

V.

Úlohy vytýčené v tejto časti plánu práce až na oblasť administratívny, kde boli zaznamenané a zistené pri previerke určité nedostatky, boli splnené. Pokial sa vyskytli spomenuté nedostatky stalo sa tak preto, že na tomto úseku zaradené súdružky pracujú pomerne krátku dobu a preto, vzhľadom na rozsiahlosť a pestrosť administratívnych prác na vyšetrovacom odbore ŠtB sú určité nedostatky prijateľné. V roku 1972 však bude potrebné urobiť také opatrenia, predovšetkým v preškolení príslušných smerníc, aby sa tieto neopakovali. V súvislosti s administratívnych prác svoju činnosť musia zlepšiť i samotní vyšetrovatelia, predovšetkým v koncepcnom spracovávaní rôznych písomností vo vyšetrovaných veciach.

Záverom treba poznamenať, že úlohy vytýčené v pláne práce VO - ŠtB pre rok 1971 boli z väčšej časti splnené a preto bude treba urobiť všetko preto, aby sa vytýčené úlohy, ktoré budú namáhavé plnili i v roku 1972. Prispejeme našim pričinením, že i v oblasti trestno-právnej politiky sa resty z minulých rokov ukončia.

V Bratislave dňa 7. januára 1972.